

Islanninhevosen värit

Islanninhevonen on yksi maailman värikkäimmistä hevosroduista. Värien säilyttäminen on tärkeää mutta ei kuitenkaan saa tapahtua hevosen muiden ominaisuuksien kustannuksella. Tässä esitellään lyhyesti yleisimmät islanninhevosissa tavatut värit. Tässä esiteltyjen värien lisäksi rodussa esiintyy eri erikoisvärien yhdistelmiä.

Värien suomenkielisen nimen perään olemme laittaneet islanninkielisen vastineen, joista ensimmäinen muoto on feminiini (tammat) ja jälkimmäinen maskuliini (orit ja ruunat).

Kaikkien erikoisvärien "pohjalla" on aina yksi perusväreistä, ja lisäksi samassa hevosessa voi ilmetä monta erikoisväriäkin päällekkäin, joten rodussa mahdollisia variaatioita on yhteensä satoja.

Hevosta katsomalla voimme sanoa, minkä väriseltä hevonen **näyttää**. Kurkkaamalla hevosen sukutauluun voimme saada tietää, minkä väriin **voisi** olla, mutta vasta jälkeläisten perusteella tiedämme, minkä väriin hevonen **todella** on.

Joissakin tapauksissa epäselvä väri voidaan selvittää **testaamalla** hevonen. Testejä tehdään muun muassa Yhdysvalloissa ja Ranskassa. Testeillä voidaan selvittää hevosen perusväri (rautias vs. ruunikko/musta), A-lokuksen geenit (periyttäväkö hevonen ruunikkoa, mustaa vai molempia) ja mahdollinen voikkogeenisyys (yksi, kaksi tai ei yhtään voikkogeeniä). Tobiano-kirjavista voidaan selvittää, onko hevonen eri- vai samaperintäinen (periyttäväkö hevonen 50- vai 100-prosenttisesti kirjavuuttaan). Väritestien näytteenotto- ja lähetysohjeet tilataan testin tekevältä laboratoriolta. Testit tehdään jouhi- tai verinäytteestä. Lisätietoja väri geenien testaamisesta saat jalostusvaliokunnalta (jalostus@islanninhevonet.net). Yksi testi maksaa hieman alle 40 euroa (tilanne kesällä 2005).

Animal Genetics Inc., USA (jouhinäyte)
Avian Biotech, Iso-Britannia (jouhinäyte)
UC Davis, USA (jouhi- tai verinäyte testattavasta ominaisuudesta riippuen)
Labogena, Ranska (voikkogeenitestejä verinäytteestä; lisätietoja suomeksi)

PERUSVÄRIT

Perusvärejä on kolme: rautias, ruunikko ja musta. Islanninhevosilla mustasta väristä esiintyy yleisesti myös sen vaaleinta sävyä kulomustaa.

	<p>Rautias (rauð, rauður) Peitinkarva on erivivahteisen ruskea, usein selvästi punertava, jalat ja jouhet voivat olla muuta karvaa vaaleammat. Rautias varsa on syntyessään todellista väriään vaaleampi, kaviot syntyessä usein vaaleat ja tummuvat myöhemmin.</p>
	<p>Ruunikko (jörp, jarpur) Hevosen peitinkarva erivivahteisen ruskea, jalat ja jouhet mustat. Ruunikolla saattaa syntyessään olla vaaleat jalat mutta jouhissa on aina mustaa. Ruunikoilla on usein myös jauhokuono sekä vaalea vatsa ja nivustaipeet.</p>
	<p>Musta (svört, svartur) Peitinkarva musta, jouhet ja kaviot aina mustat (tummanharmaat). Musta varsa on syntyessään musta tai tummanharmaa.</p>
	<p>Kulomusta (brún, brúnn) Kulomustassa hevosessa on selkeä ruskehtava sävy, jouhissa usein kellertäviä tai ruskehtavia kulojouhia. Nivustaipeessa voi olla ruskehtava sävy. Kaviot tummanharmaat. Kulomusta väri on islanninhevosilla huomattavasti yleisempi kuin musta. Kulomusta varsa on syntyessään harmaa (silmien ympärys tumma, jalat varsakarvassa vaaleat).</p>
<p>ERIKOISVÄRIT</p>	<p>Erikoisvärit syntyvät, kun hallakko-, voikko-, hopea-, kimo-, päistärökkö- tai tobianogeeni muuttaa jotakin kolmesta perusväristä (rautias, ruunikko, musta tai kulomusta). Yleisimpiä erikoisvärejä aiheuttavat voikko- ja hallakkogeeni.</p>
<p>Hallakkovärit</p>	<p>Hallakkogeeni on vallitseva (dominoiva) ja muuttaa hevosen aina hallakoksi, jos sillä on kyseinen geeni. Hallakoilla on aina siima ja muuta peitinkarvaa tummempia päitä, joiden perusteella ne erottuvat voikkogeenin aiheuttamista väreistä. Geeni vaalentaa siis lähinnä rungon peitinkarvaa. Hallakkogeenin vaalentamat varsat syntyvät usein valkojalkaisina ja todellista väriään vaaleampina. Pää voi syntyessä olla jopa vaaleampi kuin muu peitinkarva. Kaksivärinen (keskeltä tumma, reunoilta vaalea) harja ja häntä sekä siima ovat jo kuitenkin havaittavissa. Hallakoilla esiintyy yleisesti aasinristi ja/tai seeprajuovia.</p>

	<p>Punahallakko (bleik, bleikur) Peitinkarvan väri vaaleanpunertavasta kellertävään, keskijouhet punaiset, reunoilla vaaleammat jouhet. Jalat peitinkarvaa tummemman punaiset, eivät koskaan mustat. Punainen tai tummanruskea siima. Väri syntyy, kun hallakkogeeni vaalentaa rautiaan perusvärin (rautias + hallakkogeeni).</p>
	<p>Ruunihallakko (bleikálótt, bleikálóttur) Rungon väri vaaleankellertävän ruskea, jalat tummansuklaan ruskeat tai mustat, jouhet mustat, vaaleita jouhia reunoilla. Tummanruskea tai musta siima. Väri syntyy, kun hallakkogeeni vaalentaa ruunikon perusvärin (ruunikko + hallakkogeeni).</p>
	<p>Hiirakko (móálótt, móálóttur) Rungon väri erisävvyisen harmaa, jalat mustat, jouhet mustat tai tummanharmaat, reunoilta vaaleat tai valkoiset. Musta tai tummanharmaa siima. Väri syntyy, kun hallakkogeeni vaalentaa mustan tai kulomustan perusvärin (musta/kulomusta + hallakkogeeni).</p>
<p>Voikkovärit</p>	<p>Voikkogeeni haalistaa hevosen väriä yksinkertaisena vähän ja kaksinkertaisena huomattavan paljon. Voikkogeenin haalistamilla islanninhevosilla on hallakkogeenistä poiketen peitinkarvan värinen tai vaaleampi pää. Hevosilla voi olla jonkin verran muuta karvaa tummempi siima, mutta useimmiten siimaa ei ole. Jouhet ovat yleensä yksiväriset. Värin sävy ja tummuusaste voi vaihdella paljonkin vuodenajan mukaan. Geeni vaalentaa myös ihon ja silmien väriä.</p>
	<p>Voikko (leirljós) Kellan- tai kullanvaalea peitinkarva ja vaaleat tai valkoiset jouhet. Pää ja jalat samanväriset tai vaaleammat kuin peitinkarva. Väri syntyy, kun yksi voikkogeeni vaalentaa rautiasta perusväriä.</p>
	<p>Ruunivoikko (moldótt, moldóttur) Peitinkarva on kullan- tai kellanvaalea, jouhet ja jalat tummanruskeat tai lähes mustat. Pää samanvärisen tai vaaleampi kuin peitinkarva. Väri syntyy, kun yksi voikkogeeni vaalentaa ruunikkoa perusväriä.</p>
	<p>Mustanvoikko (kullanmusta) (móbrún, móbrúnn; glóbrún, glóbrúnn) Tumma kullanmusta peitinkarva ja jouhet. Voi aika-ajoin olla melko harmahtavakin. "Haalistunut musta". Muistuttaa sysirautiasta metallisella hohteella. Sekoitetaan usein kulomustaan. Väri syntyy, kun yksi voikkogeeni vaalentaa mustaa tai kulomustaa perusväriä.</p>

	<p>Cremello "Albiino rautias". Kermanvaalea peitinkarva ja valkoiset jouhet. Iho vaaleanpunainen, silmät siniharmaat tai harmaat, valkokaviot. Väri syntyy, kun kaksi voikkogeeniä vaalentavat rautiaan perusvärin miltei valkoiseksi.</p>
	<p>Perlino "Albiino ruunikko". Rungon ja pään peitinkarva kermanvaalea, jalat ja jouhet tummemmat, kellertävät. Vaaleanpunainen iho ja siniharmaat tai harmaat silmät. Väri syntyy, kun kaksi voikkogeeniä vaalentavat mustan, kulomustan tai ruunikon perusvärin miltei valkoiseksi. (kuvassa)</p>
	<p>Smoky cream "Albiino musta". Muistuttaa perlinoa, josta käytännössä mahdoton erottaa paljain silmin.</p>
<p>Kirjavat</p>	<p>Kirjavan hevosen karvapeitteessä on suuria epäsäännöllisiä valkoisia läikkiä perusvärin lisäksi. Kun pään alueella esiintyy suuria valkoisia merkkejä, on herasilmäisyys yleistä. Kirjavuus voi esiintyä kaikkien muiden värien yllä, joten hevosta tunnistettaessa on ensiarvoisen tärkeää tunnistaa myös perusväri ja mahdolliset muut erikoisvärit oikein. Valkokirjavuutta aiheuttaa neljä eri geeniä, joista islanninhevosissa esiintyy kaksi.</p>
	<p>Tobiano-kirjavuus (-skjött, -skjöttur) Yleisin islanninhevosen kirjavuuden muoto on tobiano. Tobianolla islanninhevosella on yleensä perusväriä ainakin päässä, usein myös kaulassa ja hännäntyven ympärillä. Tobiano pienin merkein on miltei perusvärinen, mutta valkoista voi olla muutaman valkean sukan ja esimerkiksi harjassa olevan valkean läikän tai juovan verran.</p>
	<p>Splashed white (slettuskjött, slettuskjöttur) Splashed white -kirjavuus on islanninhevosilla periytymisensä vuoksi suhteellisen harvinaista. Tunnusmerkkejä ovat suuri valkoinen alue päässä (leveä läsi tai jopa kokonaan valkoinen pää), herasilmät, valkoiset alueet vatsan alla tai kyljissä ja jaloissa, ei koskaan rungon yläosissa. Tobiano-kirjavalla valkeat alueet sen sijaan ylittävät myös selän.</p>

<p>Muut valkeaa karvaa aiheuttavat geenit</p>	<p>Kirjavuusgeenien lisäksi valkoisia karvoja aiheuttaa perusvärin sekaan kimo- ja päistärikkögeeni. Kimot syntyvät tummina ja vaalentuvat iän myötä valkoisiksi. Päistärikköillä taas on tietty määrä valkoista karvaa perusvärin joukossa. Ne vaihtavat väriä vuodenaikojen mukaan mutta eivät vaalene iän myötä. Pysyviä päistärkarvoja esiintyy joskus islanninhevosilla myös karvanvaihdosta toiseen, tai ne voivat lisääntyä iän myötä, mutta tällöin on kyse melko pienistä alueista.</p>
	<p>Kimo (grá, grár) Kimon hevosen karvapeite muuttuu valkoiseksi iän myötä - toisilla nopeammin, toisilla hitaammin. Alkuperäinen perusväri näkyy pisimpään päässä, kaulassa ja jaloissa. Ihon pigmentti ei vaalennu. Kimo väri voi esiintyä kaikkien muiden värien yllä. Kimoksi muuttuvat värit tummuvat usein ennen kimoutumistaan: rautias varsa saattaa tummua lähes mustaksi ja mustankimo varsa on syntyessään aivan sysimusta. Kimoutumisen ensimmäiset merkit, valkoiset sekakarvat, näkyvät silmien ympärillä ja nivustaipeissa.</p>
	<p>Päistärikkö (litförótt, litföróttur) Päistärikkögeenin vuoksi hevosen peitinkarvan alla oleva villa on harmaata tai jopa valkoista. Hevonen onkin kaksi kertaa vuodessa karvanvaihdon yhteydessä (kevällä ja syksyllä) lähes valkoinen ja täydessä talvi- ja kesäkarvassa "normaalin" värinen. Pään, jalkojen ja jousien väri ei vaihdu, koska niiden alla villaa ei ole.</p>
<p>Hopeavärit</p>	<p>Hopeageeni vaalentaa ainoastaan mustaa pigmenttiä. Mitä tummemman perusvärin yllä hopeageeni vaikuttaa, sen vaaleampi hevonen lopulta on. Harja, häntä, silmäripset ja vuohiskarvat muuttuvat selvimmin hopeanharmaiksi tai lähes valkoisiksi. Harjan juuri on tumma. Karvapeitteessä on usein niin sanottuja papurikkotäpliä ("markanpilkut", "orlov-täplät"). Pää on usein muuta peitinkarvaa tummempi. Rautiaalla pohjalla hopeaväri ei näy, koska rautiaissa ei yleensä ole mustaa tai tummaa karvaa. Rautiaasta ei voi silmämääräisesti arvioida, kantaako se hopeageeniä.</p> <p>Syntyessään hopeanväriset varsat ovat huomattavasti todellista väriään vaaleampia, ja etenkin hopeanruunikko on usein aivan rautiaan näköinen. Varsojen kaviot tummuvat "valuen": vaaleaan kavioon kasvaa ensin tummia kolmion muotoisia (terävä kärki alaspäin) alueita, joiden välissä vaalea varsakavio vielä näkyy (vrt. normaali varsakavion kasvu). Kaviot saattavat olla raidalliset vielä aikuisenakin.</p>

	<p>Hopeanruunikko (jarpvindótt, jarpvindóttur) muistuttaa liinaharjaista tummanrautiasta. Jouhet ja jalat ovat vaalentuneet, polvet ovat kuitenkin selvästi tummemmat (joskus jalat ovat jopa kokonaan mustat). Jouhissa ja vuohiskarvoissa selkeä hopeanharmaa tai vaalea sävy, joka voi olla hiukan ruskehtavakin. Harmaat kaviot. Väri syntyy, kun hopeageeni vaalentaa ruunikkoa perusväriä.</p>
	<p>Hopeanmusta (móvindott, móvindottur) Hopeanmustalla on harmahtava, hieman ruskehtava tai tumma, usein papurikkoinen peitinkarva. Jouhet ovat hyvin vaalean hopean sävyiset, usein hohtavan vaaleat. Väri syntyy, kun hopeageeni vaalentaa mustaa tai kulomustaa perusväriä.</p>
<p>Muita väriin vaikuttavia tekijöitä</p>	<p>Islanninhevosilla esiintyy usein liinakkogeeniä, joka saa aikaan rautiaille hevosille valkoisen harjan, hyvin vaalean hännän ja jalat. Liinakkogeeni näkyy vain rautiaissa, mutta muunkin väriset hevoset voivat sitä kantaa ja mahdollisesti antaa eteenpäin omille jälkeläisilleen.</p> <p>Pangaré- eli jauhokuonogeeni vaalentaa hevosen turvan, silmänympärykset, nivustaipeet, mahanalusen ja jalkojen sisäosat todellista väriä vaaleammiksi (punertavasta kellertävään). Geeni näkyy parhaiten tummissa hevosissa mutta erottuu vaaleammistakin. Pangaré-merkkejä esiintyy kaikissa pohjaväreissä.</p> <p>Sooty- eli smutty-geeni tekee hevosen väristä nimensä mukaisesti "sottaisen". Kontrasti esimerkiksi harjan ja rungon karvan väriä vähenee ja hevonen on kauttaaltaan tummanpuhuva. Myös värien sävyt (vaalean-, tumman-, sysi- jne.) periytyvät.</p> <p>Merkit päässä ja jaloissa ovat islanninhevosilla harvinaisia muissa kuin rautiailla ja kirjavilla. Sukat jaloissa ovat yleensä lyhyitä ja merkit päässä pieniä.</p> <p>Seka- eli päistärkarvaa esiintyy toisinaan yksivärisillä hevosilla. Sen määrä voi hieman lisääntyä hevosen vanhentuuessa. Hevosella voi olla sekakarvaa jo nuorena, tai ensimmäiset sekakarvat runkoon voivat ilmestyä hevosen ollessa jo aikuinen.</p>
	<p>Teksti © Linda Bergström Kuvat © Linda Bergström, Timo Riikonen ja Johanna Viitanen Luvaton kopiointi ja uudelleenjulkaisu kielletty.</p>

Islanninhevosen värit: rautias

fox - chestnut - rauð(ur)

- o tasaisen ruskea peitinkarva
- o jouhet rungon väriset, sitä vaaleammat (liinahtava, liinakko) tai harmaat (hamppujouhet)
- o jalat rungon väriset tai sitä vaaleammat
- o jouhet voivat olla runkoa tummemmat, jalat eivät yleensä muttei aina siimaton
- o mahanalus voi olla vaalea (liinakko + jauhokuono)
- o paljon eri sävyjä ja tummuusasteita
- o syntyy hyvin vaaleana, jalat vaaleat
- o kummankin vanhemman kannettava rautiasta väriä (ei aina näy päällepäin)

Suomalaisista islanninhevosista 30,7 % on rautiaita.

Kuvassa tamma **Röskva frá Fageräng**
i. Denni frá Ytra-Skörðugili 11 ISL (musta)
e. Ósk frá Heimi 80 ISL (kulomusta)

Islanninhevosen värit: ruunikko

brun - bay - jörp, jarpur

- o ruskea peitinkarva
- o jalat mustat vähintään nivelten kohdalta
- o sekaväriset ja kulojouhet mahdollisia
- o toisinaan siima
- o paljon eri sävyjä ja tummuusasteita
- o tummallakin ruskeaa turvassa, silmien ympärillä ja kupeella
- o syntyy vaaleana, jalat vaaleat, tummaa lähinnä nivelissä ja joughissa
- o ainakin yhden vanhemman kannettava ruunikkoa (ei aina näy päällepäin) ja ainakin yhden vanhemman oltava väriltään muu kuin rautias tai rautiaspohjainen

Suomalaisista islanninhevosista 17,4 % on ruunikkoja.

Vas. ori **Pröstursson frá Löfkulla 17 ISL**

- i. Pröstur 872 frá Teigi 10 ISL (tummanruunikko)
- e. Irpa 6510 frá Kópavogi 63 ISL (tummanruunikko)

Ruunikon varsaväri: ruskea runko, kaula ja pää, joiden sävyt ja tummuusasteet vaihtelevat yksilöittäin; tummat korvankärjet ja -reunat; jouhet mustat ainakin harjan ja hännän keskeltä, reunoilla voi olla vaaleaa; jaloissa mustaa lähinnä nivelissä ennen karvanvaihtoa; joskus siima.

Islanninhevosen värit: musta ja kulomusta

svart - black - svart, svartur
bleksvart - pale black - brún(n)

Musta

- o sysimusta peitinkarva, jalat ja jouhet
- o jouhet voivat kulottua hiukan etenkin latvoista
- o peitinkarva pysyy mustana ympäri vuoden
- o syntyy usein hiirenharmaana tai harmaanruskeana, harvoin mustana; jouhet ja jalat usein syntyessä mustat, usein siima
- o kummankin vanhemman kannettava mustaa (ei aina näy päällepäin) ja ainakin yhden vanhemman oltava väriltään muu kuin rautias tai rautiaspohjainen

Kulomusta

- o punertava tai kellertävä tummanruskea peitinkarva
- o jalat ja pää mustat
- o jouhet usein voimakkaasti kulottuneet
- o syntymävärit samat kuin mustalla
- o väri muuttuu voimakkaasti eri vuodenaikoina
- o sekoitetaan usein tumman- ja mustanruunikkoon ja sysirautiaaseen
- o pään ja rungon väri yhtenäisempi kuin ruunikolla, jolla selvät "ruunikkomerkit" päässä ja kupeella
- o kulomusta periytyy kuten musta

Suomalaisista islanninhevosista 28,3 % on mustia ja kulomustia.

Kuvissa tamma **Drottning frá Jórvík II** (musta)
i. Emmi frá Sperðli (kulomusta)
e. Perla frá Norður-Vík (musta)

sekä

tamma **Katla frá Jórvík II** (kulomusta)
i. Emmi frá Sperðli (kulomusta)
e. Harpa frá Jórvík II (tummanruunikko)

Islanninhevosen värit: punahallakko

rödblack - red dun - bleik(ur)

- o vaaleanpunertava tai -kellertävä runko
- o punaruskea siima ja harjan ja hännän keskijouhet
- o harjassa ja hännässä vaaleita reunajouhia
- o pää runkoa tummempi, etenkin kuonopii
- o jaloissa punaruskeaa yleensä ainakin polvissa
- o punaruskeat korvanreunat, korvat sisältä vaaleat
- o syntymäväri vaalea, kerroksittain kaksiväriset jouhet ja siima jo näkyvissä
- o sekoitetaan lähinnä vaaleanrautiaaseen tai voikkoon
- o vähintään toinen vanhemmista hallakkoväriäinen (puna- tai ruunihallakko tai hiirakko tai muu hallakkogeeninen)

Suomalaisista islanninhevosista 1,9 % on punahallakkoja.

Kuvassa tamma **Trína frá Saloranta**
i. Viljar frá Skarði (ruunihallakko)
e. Perla frá Kulju (punahallakko)

Islanninhevosen värit: ruunihallakko

brunblack - bay dun - bleikálótt(ur)

© Ina Val kelsenmäki

- o vaaleanruskea runko
- o mustat tai tummanruskeat jalat, siima ja jouhien keskikerros
- o harjassa ja hännässä vaaleita reunajouhia
- o pää runkoa tummempi, etenkin kuonopii
- o mustat korvanreunat, korvat sisältä vaaleat
- o syntyy hyvin vaaleanruskeana, jalat vaaleat
- o kerroksittain kaksiväriset jouhet ja siima jo varsalla
- o sekoitetaan lähinnä vaaleanruunikkoon tai ruunikkoon (tummat sävyt)
- o vähintään toinen vanhemmista hallakkoväriäinen (puna- tai ruunihallakko tai hiirakko tai muu hallakkogeeninen)

Suomalaisista islanninhevosista 4,6 % on ruunihallakkoja.

Kuvassa tamma **Syrpa frá Flugumýri**
i. Ófeigur 882 frá Flugumýri (ruunihallakko)
e. Bylgja 5470 frá Kolkuósi (punarautias)

Islanninhevosen värit: hiirakko

musblack - blue dun - móalótt(ur)

- o harmaa tai ruskehtavan harmaa runko
- o mustat tai tummanruskeat jalat, siima ja jouhien keskikerros
- o harjassa ja hännässä vaaleita reunajouhia
- o pää runkoa tummempi, etenkin kuonopii
- o mustat korvanreunat, korvat sisältä vaaleat
- o syntyy vaalean harmaana tai harmaanruskeana
- o kerroksittain kaksiväriset jouhet ja siima jo varsalla
- o vähintään toinen vanhemmista hallakkoväriäinen (puna- tai ruunihallakko tai hiirakko tai muu hallakkogeeninen)

Suomalaisista islanninhevosista 4 % on hiirakkoja.

Kuvassa tamma **Snilld frá Akureyri**

i. Safir frá Viðvík (kulomusta)

e. Hófi frá Keldulandi (hiirakko)

Islanninhevosen värit: voikko

isabell - palomino - leirljós

- o vaaleankellertävä peitinkarva (voinkeltainen)
- o jouhet rungon väriset, sitä vaaleammat kellertävät tai harmaat
- o keltaisempi kuin rautiaat
- o pää ja jalat rungon väriset tai vaaleammat
- o yleensä ei siimaa
- o syntyy yleensä sinisilmäisenä ja iholtaan vaaleanpunaisena
- o voi syntyä lopullista väriään tummempana (toisin kuin rautiaat)
- o vähintään toinen vanhemmista voikkoväriäinen (voikko, ruunivoikko tai mustanvoikko tai muu voikkogeeninen)

Suomalaisista islanninhevosista 3,3 % on voikkoja.

Kuvassa tamma **Sægola**

i. Stígandi 1266 frá Hvolsvelli 19 ISL (mustanvoikko)

e. Lipurtá frá Úlfsstöðum 99 ISL (punarautias)

Islanninhevosen värit: ruunivoikko

gulbrun - buckskin - moldótt(ur)

- o vaaleankellertävä tai -ruskehtava peitinkarva
- o jouhet ja jalat mustat tai tummanruskeat
- o keltaisempi kuin vaaleanruunikko tai ruunihallakko
- o pää rungon värinen tai vaaleampi
- o usein (muttei aina) siimaton
- o syntyy usein sinisilmäisenä ja iholtaan vaaleanpunaisena
- o vähintään toinen vanhemmista voikkovärinen (voikko, ruunivoikko tai mustanvoikko tai muu voikkogeeninen)

Suomalaisista islanninhevosista 1 % on ruunivoikkoja.

Kuvassa tamma **Kleópatra frá Fageräng**
i. Stígandi 1266 frá Hvolsvelli 19 ISL (mustanvoikko)
e. Frigg frá Stykkishólmi 65 ISL (rautias)

Islanninhevosen värit: mustanvoikko

gulsvart - smokey black - glóbrún(n), móbrún(n)

Tumma sävy

- o musta tai tummanruskea peitinkarva
- o jouhet ja jalat mustat tai tummanruskeat
- o silmät voivat olla tavallista vaaleammat
- o ruskehtavaa usein takaosassa mutta päässä heikosti tai ei lainkaan "ruunikkomerkkejä"
- o sekoitetaan usein kulomustaan, tummanruunikkoon ja sysirautiaaseen
- o syntyy yleensä sinisilmäisenä
- o syntymäväri yleensä tummahko harmaanruskea, usein siima
- o vähintään toinen vanhemmista voikkoväriäinen (voikko, ruunivoikko tai mustanvoikko tai muu voikkogeeninen)

Vaalea sävy

- o ruskeanharmaa, usein savenväriäinen peitinkarva
- o jalat tummanruskeat tai tummanruskeanharmaat
- o jouhet tumman-, harmaan- tai keskiruskeat
- o silmät usein keski- tai vaaleanruskeat
- o harmaimmillaan karvanvaihdon aikana
- o syntyy yleensä sinisilmäisenä, iho voi olla vaalea
- o sekoitetaan usein kulo-, savakko-, tumman- ja sysirautiaaseen ja hiirakkoon
- o vähintään toinen vanhemmista voikkoväriäinen (voikko, ruunivoikko tai mustanvoikko)

Suomalaisista islanninhevosista 1 % on mustanvoikkoja.

Kuvissa ori **Stígandi 1266 frá Hvolsvelli 19 ISL**
i. Bylur 892 frá Kolkuósi (rautias)
e. Stjórnunótt frá Kolkuósi (mustanvoikko)

sekä

ruuna **Glói frá Holti**
i. Kolbeinn frá Hraunbæ (musta)
e. Lýsa frá Hraungerði (voikko)

Islanninhevosen värit: cremello

gulvit - cremello, blue-eyed cream - albínói

- o valkoinen tai kermanvärinen peitinkarva
- o jalat ja jouhet rungon väriset tai vaaleammat
- o silmät siniset tai harmaat
- o iho vaaleanpunainen
- o valkoisia merkkejä voi erottua hevosen kastuessa
- o voi syntyä lopullista väriään tummempana
- o molemmat vanhemmat voikkovärisiä (voikko, ruunivoikko tai mustanvoikko tai muu voikkogeeninen)

Suomalaisista islanninhevosista alle 0,2 % on cremelloja.

Kuvassa ori **Jökull**
i.
e.

Islanninhevosen värit: perlino

pärlvit - perlino, blue-eyed cream - albínói

- o kermanvärinen tai kellertävä peitinkarva
- o jalat ja jouhet kellertävät, jopa oranssinsävyiset, runkoa tummemmat
- o silmät siniset tai harmaat
- o iho vaaleanpunainen
- o valkoisia merkkejä voi erottaa myös kuivasta hevosesta
- o voi syntyä lopullista väriään tummempana
- o molemmat vanhemmat voikkovärisiä (voikko, ruunivoikko tai mustanvoikko tai muu voikkogeeninen) ja vähintään toinen on pohjaväritään muu kuin rautias

Suomalaisista islanninhevosista alle 0,2 % on perlinoja.

Kuvassa tamma **Nett frá Reykjum 90 ISL**
(tummahko sävy)
i. Blakkur frá Reykjum (mustanvoikko)
e. Gjósta frá Reykjum ( )

Alemmassa kuvassa tamma **Glæra frá Ásum** (vaalea sävy)
i. Oddur frá Selfossi (voikko)
e. Asa frá Ásum (ruunivoikko)

Islanninhevosen värit: smoky cream

sotvit - smoky cream, blue-eyed cream - albínói

- o kermanvärinen tai kellertävä peitinkarva
- o jalat ja jouhet voivat olla runkoa tummemmat tai tummalla yksilöllä samanväriset
- o silmät siniset tai harmaat
- o iho vaaleanpunainen
- o valkoisia merkkejä erottuu myös kuivasta hevosesta
- o voi syntyä lopullista väriään tummempana
- o molemmat vanhemmat voikkovärisiä (voikko, ruunivoikko tai mustanvoikko tai muu voikkogeeninen) ja vähintään toinen on pohjaväritään muu kuin rautias

Suomalaisista islanninhevosista alle 0,2 % on smoky creameja.

Kuvassa ori **Geysir frá Brobacka**
i. Stígandi frá Hvolsvelli (mustanvoikko)
e. Svípa frá Súluholti III (mustanvoikko)

Islanninhevosen värit: tobiano-kirjava

skäck - pinto - -skjótt(ur)

- o valkoisia alueita minkä tahansa pohjaväriin päällä
- o pohjaväri näkyvissä yleensä ainakin päässä, usein myös kaulassa ja hännäntyvessä
- o valkoisten alueiden laajuus vaihtelee
- o pienimerkkisellä vain korkeat sukat mutta tumma pää, mahdollisesti valkea täplä rungossa tai kaulassa
- o valkoiset alueet ylittävät usein selän
- o kirjavuus näkyvissä jo varsana
- o vähintään toinen vanhemmista kirjava

Suomalaisista islanninhevosista 8,8 % on kirjavia.

Kuvassa kulomustankirjava tamma **Vegsemd frá Galtanesi 168 ISL**

i. Stígandi frá Síðu (rautias)

e. Saga frá Auðunnarstöðum
(tummanruunikonkirjava)

Islanninhevosen värit: splashed white -kirjava *bukskäck - splashed white - slettuskjótt(ur)*

- o valkoisia alueita minkä tahansa pohjaväriin päällä
- o kirjavuus vatsanpuolista, selän puoli tumma
- o valkopää tyypillinen
- o pienimerkkisellä herasilmät, valkoisia pään merkkejä ja matalia sukkia
- o kirjavuus näkyvissä jo varsana
- o kummankin vanhemman kannettava kyseisen tyyppin kirjavuutta (ei näy aina päällepäin)

Suomalaisista islanninhevosista 8,8 % on kirjavia, joista vain muutamat splashed white -tyyppiä.

Kuvassa rautiaankirjava ori **Hörgull frá Steöja**

- i. Undri frá Litla-Bergi (rautias, tähti ja pilkku)
- e. Alúð frá Steöja (voikonkimo, läsi)

Islanninhevosen värit: kimo

avblekt skimmel - grey - grá(r)

- hevonen muuttuu valkoiseksi iän myötä
- vaalenemisen nopeus vaihtelee
- kimo syntyy muunvärisenä ja pohjaväri voi olla mikä tahansa
- perusväri näkyy pisimpään jaloissa
- voi olla voimakkaasti papurikko vaalentuessaan
- usein tummenee varsana voimakkaasti ennen harmaantumista
- syntyy yleensä pohjaväritään tummempana kuin samanvärinen ei-kimo
- ensimmäiset valkoiset karvat näkyvät varsalla päässä ja nivustaipeissa; myös hännän alaosa vaalenee aikaisin

Suomalaisista islanninhevosista 6,6 % on kimoja.

Kuvassa tamma **Visna frá Skárup 93 ISL**

i. Krapi frá Borgarnesi (kimo)

e. Lýsa frá Skárup ( )

Islanninhevosen värit: päistärikkö

konstantskimmel - roan - lífförótt(ur)

- o perusvärin joukossa valkoisia karvoja
- o pohjaväri voi olla mikä tahansa
- o pää, jalat ja jouhet pohjavärin mukaiset, runko vaalea
- o pohjavilla valkoinen tai harmaa, varsinainen peitinkarva perusvärin mukainen, rungossa siinäkin joskus sekakarvaa
- o vaihtaa väriä voimakkaasti vuodenoittain: kesäisin ja talvisin muistuttaa perusväriään, karvanvaihdon aikaan rungosta lähes valkoinen
- o ei vaalene iän myötä
- o valkoista näkyy varsan rungossa ensimmäisen karvanvaihdon jälkeen
- o toinen vanhemmista aina päistärikkö

Suomalaisista islanninhevosista alle 0,1 % on päistärikköjä.

Kuvassa rautiaanpäistärikkö ori **Rebbi frá Silverkedjan**

- i. Askur frá Hofstaðaseli (hopeanmusta)
- e. Freyja frá Pilely I (mustanpäistärikkö)

Kaikenvärisillä hevosilla voi olla **valkoista sekakarvaa**, joka ei liity kimoon eikä päistärikköön väriin. Sekakarvaa on usein eniten rungon takaosassa, ja se voi lisääntyä hiukan jokaisen karvanvaihdon yhteydessä.

Islanninhevosen värit: hopeanruunikko

silverbrun - silver bay, bay silver dapple - jarpvindótt(ur)

- o runko puna- tai keskiruskea
- o jalat mustat tai tummanruskeat kokonaan tai nivelten kohdalta
- o korvanreunat ja turpa tummat kuten ruunikolla
- o jouhet, vuohiskarvat ja ruununrajat valkoiset tai harmaat
- o silmäripset usein selvästi vaaleat
- o joskus runsaasti markanpilkkuja
- o syntyy vaalean- tai harmaanruskeana vaalein jouhin (rautiaan jouhet usein tummemmat)
- o nuorena erittäin terävärajaiset juovakaviot
- o vähintään toinen vanhemmista hopeanruunikko tai hopeanmusta tai muu hopeageeninen

© Johanna Viitanen

Suomalaisista islanninhevosista 0,6 % on hopeanruunikkoja.

Yläkuvassa ori **Hamar frá Olsbacken**
i. Litur frá Kletti 34 SE (hopeanmusta)
e. Stjarna frá Hellubæ (rautias)

Alemmassa kuvassa tamma **Álfadís frá Húsey** (hopeanruunikko) ja hopeanruunikko orivarsa, i. Frosti från Åker (hopeanmusta)

Islanninhevosen värit: hopeanmusta

silversvart - silver black, silver dapple - móvindótt(ur)

- o runko harmaanruskea, eri tummuusasteita
- o jalat rungon väriset ja niissä voi olla markanpilkkuja
- o runko usein voimakkaasti papurikko
- o jouhet, vuohiskarvat ja ruununrajat valkoiset tai harmaat
- o silmäripset usein selvästi vaaleat
- o syntyy harmaanruskeana vaalein jouhin
- o syntyessä erittäin teräväräjäiset juovakaviot
- o vähintään toinen vanhemmista hopeanruunikko tai hopeanmusta tai muu hopeageeninen

Suomalaisista islanninhevosista 0,6 % on hopeanmustia.

Kuvassa tamma **Tiska frá Útgörðum**

i. Vakandi frá Svanavatni ( )

e. Móskjóna frá Útgörðum ( )